

Tematika és épületlista az "Építészettörténet alapszigorlat" c. tárgyhoz

"Népi építészet" témakörei

- A magyar falusi építészet hagyományos településszerkezete és telekhasználata.
- Népi építészetünk lakóházra vonatkozó tájegységi típusai (középmagyar, Ny-dunántúli, felföldi, székely).

"Ókori építészettörténet" témakörei

1. Az építészeti tér- és tömeg fogalmának meghatározása. Mezopotámia kultikus, palota- és városépítészete. Anyag és szerkezet Mezopotámia építészetében. A mezopotámiai téralakítás és homlokzatképzés jellegzetességei.
2. Anyag és szerkezet Egyiptom építészetében. Egyiptom sír- és templomépítészete.
3. Az egyiptomi lakóház- és városépítészet legfontosabb eredményei. Az egyiptomi téralakítás és homlokzatképzés jellegzetességei. Kréta és Mykéné palota építészete..
4. Anyag és szerkezet Hellasz építészetében. A görög oszloprendek. A hellén temenosz, templom- és városépítészet. Az agóra.
5. A görög lakóház; középületek (sztoa, színház, tanácstermek, stadion, hippodrom.) a hellén építészetben. A hellén téralakítás és homlokzatképzés jellegzetességei.
6. Anyag és szerkezet Róma építészetében. A római oszloprendek. A római város és a fórum jelentősége. A római lakóház- és palotaépítészet. A római téralakítás és homlokzatképzés jellegzetességei.
7. Szakrális építkezések Rómában.. (templomok, szentélyek); középületek (színház, cirkusz, amfiteátrum, fürdő stb.). A római téralakítás és homlokzatképzés jellegzetességei.

Ókor - "kulcsemlékek"

Mezopotámia kultikus építészetéből	Egyiptom sír építészetéből
Uruk, Enna szentélykörzet ún. mészkő	Masztabák
templom	Saqqara, Dzsószer sírkerülete
Uruk Anu templomkerület, Fehértemplom	Dahsur, Snefru piramis együttese
Khafadji templomkerület	Gizeh piramis együttesek
Esnunna, Abu templom	Abu Gurab, Neuserré naptemploma
Úr A zikkuratu	Beni Hasan, sziklasírok
	Der el-Bahri, Hatsepsut terasztemploma
Mezopotámia palota építészetéből	Medinet Habu. III. Ramses halotti
Esnunna, palotatemplom	temploma
Tel Halaf palotatemplom	
Mari palota	Hellasz kultikus építészetéből
Babilon déli palota	Olympia temenosza
Persepolis palotaegyüttes	Delphi tholos
	Az athéni Akropolis
Mezopotámia városépítészetéből	Olypia, Zeus templom
Hattusas templomkerület	Athén, Parthenon
Babilon városa	Athén, Niké temploma
	Athén Erechteion
Egyiptom kultikus építészetéből	Dydima Apollón templom
Kasr el Saga templom	Paestum, Athéné temploma
Karnak, I. Senwoeset kápolnája	
Tod, I. Senwoeset bárkatemploma	Hellasz lakóház építészetéből
Karnak Amon templom	Délos lakóházak
Medinet Habu, III. Thotmes kápolnája	Olynthos, lakóházak
Abydos, I. Seti temploma	Priéné lakóházak
Karnak, Honsu templom	
Edfu, Horos templom	

A hellenisztikus városépítészet Olyntos városa Priéné városa	Pompeii, Casa del Fauno Ostia, Cassegiato
Hellén középületek Eleusis, Telesterion Priéné Ekklesiasterion Miletos, Bouleuterion Delos Hypostylos csarnok Epidaurus, színház Athén, Attalos stoa	Róma palotaépítésze Róma, Domus Flavia Tivoli, Villa Hadriana Spalato, Diocletianus palotája
Róma kultikus építészetéből Róma, Fortuna Virilis Róma, Roma és Venus temploma Róma, Pantheon	Róma városépítészetéből Pompeii Forum Róma, Császárfórumok
Róma lakóház építészetéből Pompeii, Casa del Chirurgo	Római középületek Pompeii, színház Róma, Marcellus színház Pompeii amfiteatrum Róma, Colosseum Róma, Basilica Nova Róma, Caracalla thermája

"Középkori építészettörténet" témakörei

Ókeresztény építészet: Szükségleti építészet Róma városa Szent Föld Egyiptom Szíria
Bizánc építésze: Kora-Bizánci építészet Közép-Bizánci építészet Építészet Bizánc hatósugarában
Ravenna kora-keresztény építésze: Nyugat-Római Császárság építésze Keleti-Gót Királyság építésze Bizánci exarchátus építésze
Preromanika: Szórványemlékek Karoling reneszánsz
Romanika: Német-Római Császárság Lombardia Antikizáló romanika Bizantizáló romanika Bencés zarándok romanika Ciszterci romanika Normann romanika
Francia katedrális gótika: Korai katedrálisok Érett katedrálisok A gótika elterjedése Francia földön
Angol gótika: Közvetlen francia-hatású építészet Early English Decorated Style Perpendicular Style
Német gótika (XIII. sz.): Gótikus elemek a német építészetben Gótikus építészet teljes eszközkészlettel
Interregionális gótika: Ciszterci gótika Városi szerzetesrendek építésze Polgári gótika Latin gótika - itáliai dómépítészet

Középkor - "kulcsemlékek"

Dura Europosz: háztemplom	Angoulême: St. Pierre
Róma: San Salvatore,	Toulouse: St. Serenin
Róma: Lateráni baptisztérium	Vézelay: St. Madelaine
Róma: Sta Constanza	Cluny III. apátsági templom
Róma: San Pietro Vecchio	Fontenay: ciszterci apátság
Róma: San Agnese Vecchio fuori la mura	Caén: St. Trinité
Jeruzsálem: Szent Sír templom	Monreále: Dóm
Betlehem: Jézus Születése templom	St. Denis apátság
Abu Menas: zárándok templom	Párizs: Notre Dame
Turmanin: bazilika	Chartres Notre Dame
Ezra: Szt. György templom,	St. Chapelle, Bourges
Thessaloniki: Hagiosz Demetriosz	Canterbury
Hosziosz David	Salisbury
Konstantinápoly: Hagioi Aposztoloi	Wells
Konstantinápoly: Hagia Sophia	Cambridge: King's College kápolnája
Athosz: Megalé Lavra	Magdeburg: dóm
Szurp Etsmiadzin: székesegyház	Marbourg: Szt. Erzsébet templom
Vakharsapat: Szt. Hripszime	Köln: dóm
Ravenna: ortodox baptisztérium	Clairvaux III. ciszterci apátság
Ravenna: San Appolinare Nuovo	Lilienfeld ciszterci apátság
Ravenna: San Vitale	Heiligenkreutz ciszterci apátság
St. Germigny-des-Pres: apátsági templom	Assisi: San Francesco
Aachen: palotakápoln	Firenze: Sta Maria Novella
Centula: apátsági templom	Regensburg: Szt. Domonkos
Hildesheim: Szt. Mihály templom	Esslingen: St. Domonkos
Speyer: Dóm	Nürnberg: Sebalduskirche
Bamberg: Dóm	Prága: St. Vit
Milánó: Sant'Ambrogio	Annaberg: Szt. Anna
Pavia: San Michele	Milánó: dóm
Firenze: Baptistero	Siena: dóm
Firenze: San Miniato al Monte	Firenze: dóm
Pisa: Dóme gyűttes	
Velence: Szt. Márk	

Újkori építészettörténet témakörei (reneszánsz, barokk)

Filippo Brunelleschi építészete

Leon Battista Alberti építészete

Az itáliai quattrocento palotaépítészetnek jellemzői (pal. Medici, pal. Strozzi, pal. Rucellai, Urbino, Pienza, Velence).

Az itáliai reneszánsz centrális terei a XV-XVI. század fordulóján; Bramante építészeti munkássága

A "manierizmus" jelentősebb mesterei - Baldassare Peruzzi, Michelangelo

Palladio építészete

A francia reneszánsz kastélyépítészet jellemzői

Lorenzo Bernini építészete

Francesco Borromini építészete

A római barokk térszervezés néhány jellemző példája (Pza di S. Pietro, Pza della Pace, Pza del Popolo).

Guarino Guarini építészete

A francia barokk kastélyépítészet jellemzői

Az osztrák barokk építészet

A Dientzenhofer család csehországi és német területen működő tagjainak legfontosabb alkotásai
Balthasar Neumann

újkor "kulcsemlékek"

Firenze, Ospedale degli Innocenti
Firenze, Cappella Pazzi
Firenze, S. Lorenzo+Sagrestia Nuova
Firenze, S. Spirito+sekrestye
Firenze, pal. Medici-Riccardi
Firenze, pal. Rucellai
Firenze, S. Maria Novella
Firenze, pal. Strozzi
Mantova, S. Andrea
Prato, Madonna delle Carceri
Poggio a Caiano, villa Medici
Urbino, pal. Ducale
Velece, pal Vendramin
Róma, Tempietto
Róma, S. Pietro (Bramante, Michelangelo terve valamint a főhomlokzat és a piazza)
Róma, Villa Farnesina
Róma, pal Massimo alle Colonne
Róma, pal. Farnese
Róma, piazza del Campidoglio
Vicenza, Basilica
Vicenza, Villa Almerico- Capra (Rotonda)
Vicenza, pal. Valmarana
Velece, Il Redentore
Róma, Il Gesu
Róma, pza del Popolo

Róma, S. Pietro tér+ Maderno-féle alaprajz
Róma, S. Andrea al Quirinale
Róma, pal. Chigi-Odescalchi
Róma, S. Carlo alle Quattro Fontane
Róma, S. Ivo della Sapienza
Róma, S. Agnese
Róma, S. Maria della Pace
Torino, S. Lorenzo
Torino, pal. Carignano
Lisszabon, S. Maria della Divina Provvidenza
Blois, kastély
Chambord, kastély
Anet, kastély
Párizs, Louvre, Lescot-szárny és keleti homl.
Maisons, kastély
Vaux-le Vicomte, kastély
Versailles
Párizs, Dôme des Invalides
Bécs, Karlskirche
Bécs, Trautson palota
Bécs, Felső Belvedere
Prága, kisoldali Szt. Miklós templom
Banz, kolostortemplom
Würzburg, Érseki rezidencia
Vierzehnheiligen, búcsújárótemplom

XIX. sz. építészet "kulcsemlékek"

Strawberry Hill (H. Walpole)
Kedleston Hall (Adam)
Bank of England, London (Soane)
Regent street, London
Királyi Pavilon, Brighton (Nash)
Parlament, London
Kis-Trianon, Versailles
Sainte Sulpice, Párizs
Pantheon, Párizs
Newton-emlékmű (Boullée)
Bibliothèque Nationale (Boullée)
Chaux (Ledoux)
A Loue Folyó felügyelőjének háza (Ledoux)
Párizsi kistengely, Église de la Madeleine
Párizsi nagytenyely
Nagy Frigyes emlékmű (Gilly)
Nemzeti Színház terve, Berlin (Gilly)
Schauspielhaus, Berlin (Schinkel)
Altes Museum, Berlin (Schinkel)
Áruházterv, Berlin (Schinkel)
Nikolaikirche, Potsdam (Schinkel)
Werdersche Kirche, Berlin
Bauakademie, Berlin
Glyptothek, München
Alte Pinakothek, München
Walhalla
Propyläen, München
Szentpétervár, téregyüttes
Admiralitás, Szentpétervár
Kazanyi székesegyház, Szentpétervár
Campus, könyvtár, Charlottesville
Kapitólium, Washington

Reform Club, London
Opera, Párizs (Garnier)
Drezdai téregyüttes és színház (Semper)
Reichstag, Berlin
Ring, Bécs
Kristálypalota, London
St. Geneviève-könyvtár, Párizs
Bibliothèque Nationale, Párizs
Gépcsarnok, Párizs (Contamin&Dutert)
Vörös Ház, Bexley Heath (Ph. Webb)
Broadleys Windermere, Cartmel (C.F.A. Voysey)
Képzőművészeti Főiskola, Glasgow (Mackintosh)
Tassel-ház, Brüsszel
Maison du Peuple, Brüsszel
Kunstgewerbeschule, Weimar (H. van de Velde)
Elvira fotószalon, München
Karlsplatz megálló, Bécs
Majolikaház, Bécs
Takarékpenztár (Wagner), Bécs
Sezession kiállítási épület, Bécs
Sagrada Familia, Barcelona
Casa Milá, Barcelona
Rue Franklin 25., Párizs (Perret)
Áruház a Michaelerplatzon, Bécs (A. Loos)
Steiner-ház, Bécs
AEG turbiangyár, Berlin (Behrens)
Marshall Field áruház, Chicago (Richardson)
Carson-Pirie-Scott áruház, Chicago (Sullivan)